NN 2/2021 (8.1.2021.), Naredba o mjerama zaštite zdravlja životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2021. godini

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 82/13, 148/13 i 115/18) ministrica poljoprivrede donosi

NAREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE ZDRAVLJA ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU U 2021. GODINI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovom Naredbom se određuje provedba programa nadziranja, iskorjenjivanja ili kontrole, odnosno mjera otkrivanja, nadziranja, sprečavanja pojave i širenja, kontrole, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti životinja i zoonoza u 2021. godini, za sljedeće bolesti:

1.1. Bolesti više vrsta životinja:

Bedrenica

Bjesnoća (domaće i divlje životinje)

Bolest plavog jezika

Slinavka i šap

Infekcija uzrokovana virusom SARS-CoV2

1.2. Bolesti goveda:

Bruceloza goveda

Bolest kvrgave kože

Enzootska leukoza goveda

Goveđa spongiformna encefalopatija

Tuberkuloza

1.3. Bolesti ovaca i koza:

Bruceloza ovaca i koza

Grebež ovaca (scrapie)

Kuga malih preživača

1.4. Bolesti kopitara:

Groznica zapadnog Nila

Infekciozna anemija kopitara

Leptospiroza

Rinopneumonitis konja

Virusni arteritis konja

Konjska kuga

Sakagija

Durina

1.5. Bolesti svinja:

Afrička svinjska kuga (domaće i divlje životinje)
Bolest Aujeszkoga
Klasična svinjska kuga (domaće i divlje životinje)
1.6. Bolesti ptica (uključujući i perad):
Influenca ptica (domaće i divlje životinje)
Klamidioza ptica
Newcastleska bolest
Salmoneloze
1.7. Bolesti pčela:
Američka gnjiloća pčelinjeg legla
Etinioza
Tropileloza
Varooza
1.8. Bolesti riba i školjkaša:
Koi-herpes viroza
Virusna hemoragijska septikemija
Zarazna hematopoetska nekroza
Bonamioza
Marteilioza
1.9. Nametničke bolesti životinja:
Cisticerkoza (domaće i divlje životinje)
Ehinokokoza (domaće i divlje životinje)
Fascioloidoza (divlje životinje)
Trihineloza (domaće i divlje životinje)
1.10. Bolesti koje se isključuju kod pobačaja prema vrstama životinja:
a) Goveda:
Bruceloza
Leptospiroza
Q-groznica
b) Ovce i koze:
Bruceloza (B. *melitensis)*
Q-groznica
c) Kopitari:
Virusni arteritis konja
Kontagiozni metritis kobila
Leptospiroza (kobile i magarice)
Rinopneumonitis
Salmonelozni pobačaj uzrokovan S. *abortus equi*
d) Svinje:
Afrička svinjska kuga
Bolest Aujeszkoga
Bruceloza
Klasična svinjska kuga.
(2) Zoonoze koje se prenose hranom čije se praćenje provodi na liniji klanja:
Kampilobakterioza
Salmoneloza goveda
Salmoneloza svinja.

(3) Osim navedenih bolesti, ostale bolesti koje su navedene na popisu Priloga i Pravilnika o prijavi bolesti životinja (»Narodne novine«, broj 65/20), podliježu obaveznoj prijavi sumnje ili potvrđenog slučaja i isključivanja.

(4) Provedba mjera određenih ovom Naredbom, ne dovodi u pitanje provođenje drugih mjera u odnosu na zdravlje životinja određenih posebnim propisima u svrhu stavljanja u promet živih životinja, sjemena, jajnih stanica i zametaka te proizvoda životinjskog podrijetla.

II. BOLESTI VIŠE VRSTA ŽIVOTINJA

Bedrenica

Članak 2.

(1) Goveda, ovce, koze i konji u bedreničnim distriktima iz stavka 4. ovoga članka moraju biti cijepljeni protiv bedrenice jednom godišnje, sukladno uputi proizvođača cjepiva s time da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.

(2) Životinje iz stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je odvoditi na ispašu i premještati tek nakon što je od cijepljenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta sukladno uputi proizvođača cjepiva.

(3) Goveda, ovce, koze i konji koji se u bedrenične distrikte dopremaju iz područja koja nisu bedrenični distrikti, moraju se cijepiti u roku od 15 dana od dana dopremanja te se smiju odvoditi na ispašu nakon što je od cijepljenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta.

(4) Bedrenični distrikti su područja sljedećih naselja:

a) na području Sisačko-moslavačke županije: naselje Bobovac (općina Sunja) i naselje Jasenovac (općina Jasenovac)

b) na području Splitsko-dalmatinske županije: naselje Ježević (općina Vrlika), naselje Glavice (općina Sinj), naselje Korita i naselje Otok (općina Otok)

c) na području Ličko-senjske županije: naselje Konjsko Brdo (općina Perušić), naselje Doljani (općina Donji Lapac) i naselje Jošan (općina Udbina)

d) na područje Šibensko-kninske županije: naselje Kadina glavica (općina Drniš)

e) na području Bjelovarsko-bilogorske županije: naselje Kajgana (općina Garešnica)

f) na području Zadarske županije: naselje Bilišane (općina Obrovac) i naselje Brotnja (općina Gračac).

(5) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bjesnoća

Članak 3.

(1) Svi psi moraju biti označeni u skladu s Pravilnikom o označavanju pasa (»Narodne novine«, broj 72/10).

(2) Svi psi stariji od tri mjeseca tijekom 2021. godine moraju biti cijepljeni protiv bjesnoće, pri čemu u putovnicu za kućne ljubimce mora biti upisan rok valjanosti cijepljenja u skladu s uputom proizvođača cjepiva.

(3) Pas koji tijekom godine navrši tri mjeseca mora biti cijepljen u narednih 14 dana, a pas koji nije ranije cijepljen u roku od 14 dana od dana njegove nabave.

(4) Preporuča se cijepljenje mačaka i pitomih vretica protiv bjesnoće.

(5) Za cijepljenje pasa, mačaka i pitomih vretica može se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(6) U slučaju kada veterinarski inspektor naredi cijepljenje i drugih vrsta životinja protiv bjesnoće, mora se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(7) U svrhu isključivanja sumnje na bjesnoću u divljih životinja ovlaštena veterinarska organizacija dužna je svaku lešinu divlje životinje nađenu uginulu, stradalu u prometu ili bolesnu, dostaviti na laboratorijsko pretraživanje.

(8) U slučaju kliničkih znakova na temelju kojih se može postaviti sumnja na bjesnoću divljih životinja, lovoovlaštenici su dužni putem nadležne ovlaštene veterinarske organizacije poslati lešine odstrijeljenih ili uginulih divljih životinja, prijemljivih na bjesnoću, na laboratorijsko pretraživanje.

(9) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepljenja lisica, lovoovlaštenici su dužni dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji određeni broj odstrijeljenih lisica ili čagljeva na laboratorijsko pretraživanje.

(10) Broj uzoraka iz stavka 9. ovoga članka dostavljat će se na laboratorijsko pretraživanje u skladu s Uputom o propisanom broju uzoraka (klasa: 322-02/20-01/45).

(11) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1. – 5. ovoga članka snosi posjednik životinje.

(12) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 6. – 9. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bolest plavog jezika

Članak 4.

(1) Radi otkrivanja bolesti plavog jezika u domaćih preživača, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest BPJ, obvezno je njezino isključivanje.

(2) Radi otkrivanja prisutnosti virusa uzročnika bolesti plavog jezika, određuje se provedba Programa nadziranja bolesti plavog jezika u 2021. godini (klasa: 322-02/20-01/46).

(3) Radi utvrđivanja proširenosti vektora, određuje se provedba Programa entomološkog istraživanja populacije vektora virusa bolesti plavog jezika, na području Republike Hrvatske u 2021. godini (klasa: 322-02/20-01/47).

(4) Dozvoljeno je cijepljenje prijemljivih životinja samo protiv Serotipa 4 virusa bolesti plavog jezika sukladno uputi proizvođača cjepiva. Cijepljenje mora biti upisano u VetIs sustav.

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1. – 3. ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

(6) Troškove provođenja mjere iz stavska 4. ovoga članka snosi posjednik životinje.

Slinavka i šap

Članak 5.

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa u domaćih i divljih papkara obvezno je isključivanje infekcije virusom slinavke i šapa u svim slučajevima kada klinički ili patoanatomski znakovi bolesti upućuju na sumnju na slinavku i šap.

(2) Dodatno, u svrhu održavanja statusa države slobodne od slinavke i šapa te održavanja kapaciteta laboratorija, pretražit će se određeni broj uzoraka krvi podrijetlom od domaćih papkara, dostavljenih u laboratorij u okviru provedbe određenih programa sukladno ovoj Naredbi.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Infekcija virusom SARS-CoV-2

Članak 6.

(1) Radi praćenja proširenosti infekcije virusom SARS-CoV-2 u životinja određuje se provedba Programa praćenja proširenosti infekcije virusom SARS-CoV-2 te utvrđivanja uloge životinja u epidemiologiji COVID-19 na području Republike Hrvatske (klasa: 322-02/20-01/48).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

III. BOLESTI GOVEDA

Bruceloza

Članak 7.

(1) U svim stadima goveda koja nemaju status stada službeno slobodnog od bruceloze goveda, potrebno je žurno provesti odgovarajuće mjere kako bi se ostvarili uvjeti za dodjelu statusa te bez odlaganja dodijeliti status.

(2) U svim stadima goveda koja imaju status stada službeno slobodno od bruceloze goveda, sva goveda starija od 24 mjeseca moraju se pretražiti s ciljem održavanja statusa stada.

(3) Uvjeti za dodjelu statusa stada, način i rokovi provođenja pretraživanja iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se Programom nadziranja bruceloze i enzootske leukoze goveda u Republici Hrvatskoj u 2021. godini (klasa: 322-02/20-01/49).

(4) Zabranjeno je stavljanje u promet goveda iz stada koja nemaju status na brucelozu goveda, osim u iznimnim slučajevima koji su navedeni u Programu nadziranja bruceloze i enzootske leukoze goveda u Republici Hrvatskoj u 2021. godini.

(5) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Bolest kvrgave kože

Članak 8.

(1) Obvezna je žurna prijava svih znakova bolesti goveda koji mogu ukazivati na bolest kvrgave kože veterinaru te isključivanje bolesti kvrgave kože pretraživanjem uzoraka uzetih od sumnjivog goveda.

(2) U svrhu nadziranja bolesti kvrgave kože u goveda određuje se provedba Programa nadziranja bolesti kvrgave kože u goveda na području Republike Hrvatske u 2021. godini (klasa: 322-02/20-01/50).

(3) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Enzootska leukoza goveda

Članak 9.

(1) U svim stadima goveda koja nemaju status stada službeno slobodnog od enzootske leukoze goveda, potrebno je žurno provesti odgovarajuće mjere kako bi se ostvarili uvjeti za dodjelu statusa te bez odlaganja dodijeliti status.

(2) Uzorci se uzimaju istovremeno s uzorcima krvi u sklopu Programa nadziranja bruceloze i enzootske leukoze goveda u Republici Hrvatskoj u 2021. godini iz članka 7., stavka 3. ove Naredbe.

(3) Zabranjeno je stavljanje u promet goveda iz stada koja nemaju status na enzootsku leukozu goveda, osim u iznimnim slučajevima koji su navedeni u Programu nadziranja bruceloze i enzootske leukoze goveda u Republici Hrvatskoj u 2021. godini.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna.

Goveđa spongiformna encefalopatija (GSE)

Članak 10.

(1) Na GSE moraju biti pretražena sva goveda:

a) koja pokazuju znakove poremećaja središnjeg živčanog sustava, bez obzira na starost

b) starija od 48 mjeseci:

i) koja pri *ante mortem* pregledu, pokazuju znakove bolesti na temelju kojih se može posumnjati da su zaražena ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

ii) kada su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno (hitno) klanje od strane veterinara nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

iii) kada su uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti

iv) kada su uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(2) Na GSE moraju biti pretražena sva goveda podrijetlom iz Rumunjske i Bugarske i trećih zemalja:

a) starija od 30 mjeseci pri redovnom klanju za ljudsku prehranu

b) starija od 30 mjeseci kada su zaklana u okviru programa iskorjenjivanja bolesti, a ne pokazuju kliničke znakove bolesti

c) starija od 24 mjeseca:

i) kada pri *ante mortem* pregledu pokazuju znakove bolesti na temelju kojih se može posumnjati da su zaražena ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

ii) kada su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno klanje od strane veterinara nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

iii) kada su uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti

iv) kada su uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ovoga članka podmiruju se iz državnog proračuna, osim u slučaju pretraživanja goveda prilikom redovnog klanja iz podstavka a), stavka 2. ovoga članka, u kojima subjekt u poslovanju s hranom (klaonica) snosi troškove uzorkovanja i provođenja laboratorijske pretrage.

Tuberkuloza

Članak 11.

(1) U svim stadima goveda koja nemaju status stada službeno slobodnog od tuberkuloze goveda, na području cijele Republike Hrvatske, potrebno je žurno provesti odgovarajuće mjere kako bi se ostvarili uvjeti za dodjelu statusa te bez odlaganja dodijeliti status.

(2) Formiranje novog stada goveda dozvoljeno je isključivo od životinja koje potječu iz stada službeno slobodnih od tuberkuloze goveda. Sva nova stada goveda, pretražuju se sukladno Dodatku A. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/16) najranije 60, a najkasnije 90 dana nakon formiranja stada te im se nakon što zadovolje uvjete, bez odlaganja mora dodijeliti status.

(3) Na svim gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze na području sljedećih županija: Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije jednom godišnje moraju biti tuberkulinizirana sva goveda koja su u trenutku obavljanja pretrage u dobi od 6 i više tjedana, s